

**ACTIVITATEA INSTITUTULUI DE ISTORIE „A. D. XENOPOL”
ÎN ANUL 2018**

Membrii Institutului de Istorie „A. D. Xenopol” și-au desfășurat și în anul 2018 activitatea științifică în conformitate cu normele specifice cercetării academice, consacrate și confirmate prin rezultate deosebite, subsumate misiunii Institutului de cercetare a istoriei românilor, în strânsă conexiune cu evoluțiile istorice europene din imediata noastră proximitate sau din spații mai îndepărtate. Acest efort științific susținut în cadrul programelor și proiectelor de cercetare asumate s-a concretizat în elaborarea, editarea ori coordonarea unui număr de volume, participarea la proiecte de cercetare interne și internaționale, publicarea în reviste de specialitate și în volume colective a numeroase studii și articole de specialitate, cu impact în mediul academic, prezentarea de comunicări la diverse manifestări științifice naționale și internaționale, patronarea unor periodice consacrate sau participarea la diverse schimburi interacademice. Toate acestea dovedesc, din nou, calitatea și continuitatea eforturilor de cercetare ale membrilor Institutului ieșean.

Cu o durată de execuție ce variază în raport cu tema asumată și numărul de cercetători implicați, în anul 2018, în cadrul celor cinci departamente de cercetare existente (Istoria medievală, Istoria modernă, Istoria contemporană, Istoria relațiilor internaționale și Istoria culturii) s-au derulat 23 de proiecte de cercetare (dintre care două proiecte fundamentale ale Academiei Române) în cadrul a cinci programe, după cum urmează:

Programul Ia., *Izvoarele Evului Mediu Românesc și Istorie Socială*, coordonat de prof. univ. dr. Petronel Zahariuc, CS II, cuprinde un proiect fundamental al Academiei Române:

1. *Documenta Romaniae Historica*, seria A. *Moldova*, vol. XI (1604–1606), dr. Petronel Zahariuc, CS II, dr. Silviu Văcaru, CS I, dr. Marius Chelcu, CS II, dr. Cătălina Chelcu, CS III, dr. Sorin Grigoriuță, CS III, termen de finalizare 31 decembrie 2018.

Programul Ib., *Instrumente de lucru. Repertoriul numismatic românesc, 1822–1859/1867*, coordonat dr. Viorel Butnariu, CS I, cuprinde un proiect:

1. *Piața monetară a Moldovei (1359–1859). Sisteme monetare, echivalențe și legislație*, dr. Viorel Butnariu, CS I, termen de finalizare 31 decembrie 2020.

Programul II, *Stat și societate în perioada modernizării și construcției naționale românești, secolele XIX–XX*, coordonat de dr. Mihai-Ștefan Ceaușu, CS I, cuprinde patru proiecte:

1. *Modernizarea societății românești din Bucovina habsburgică. Orizont politic și cultural (1848–1918)*, dr. Mihai-Ștefan Ceaușu, CS I, termen de finalizare 31 decembrie 2018.

2. *Schimbări de paradigmă în viața politică românească (1900–1914)*, dr. Liviu Brătescu, CS II, termen de finalizare 31 decembrie 2018.

3. *Elita conservatoare românească la jumătatea secolului al XIX-lea: Lascăr Catargiu*, dr. Simion-Alexandru Gavriș, CS, termen de finalizare 31 decembrie 2018.

4. *Evoluții în planul administrației publice din Moldova în perioada tranziției modernizatoare (1774–1832). Trăsături generale și studii de caz: agia, epitropiile/eforile/epistasiile și vorniciile (de poartă, de obște și de aprozi)*, dr. Mihai-Cristian Amărieuței, ASC, termen de finalizare 31 decembrie 2019.

Programul III, *Cultură și modernizare în România, secolele XIX–XX*, coordonat de dr. Leonidas Rados, CS I, cuprinde șase proiecte:

1. *Istoriografia română: de la cronică la discursul postmodern*, acad. Alexandru Zub, termen de finalizare 31 decembrie 2018.

2. *„Aproape... cetățeni”. Studențimea ieșeană în epoca modernă: particularități, forme de coagulare, viață academică și implicare politică*, dr. Leonidas Rados, CS I, termen de finalizare 31 decembrie 2019.

3. *De la verosimil la veridic: o istorie a ideii de adevăr în gândirea istorică europeană*, dr. Andi Mihalache, CS I, termen de finalizare 31 decembrie 2019.

4. *Regionalism și identitate regională în Moldova după Mica Unire (1859–1918)*, dr. Mihai Chipper, CS II, termen de finalizare 31 decembrie 2019.

5. *O istorie a inspecțiilor școlare în România secolelor XIX–XX*, dr. Cătălina Mihalache, CS II, termen de finalizare 31 decembrie 2019.

6. *Pregătirea unei ediții critice a Memoriilor și corespondenței lui Lupu Kostaki*, dr. Alexandru Istrate, CS III, termen de finalizare 31 decembrie 2019.

Programul IV, *Public și privat în România secolului XX*, coordonat de dr. Cătălin Turliuc, CS I, cuprinde șase proiecte:

1. *Metodele utilizate de către Securitate pentru distrugerea grupurilor de rezistență armată anticomuniste*, dr. Sorin D. Ivănescu, CS III, termen de finalizare 31 decembrie 2019.

2. *Nordul Moldovei sub ocupație sovietică (primăvara–toamna anului 1944)*, dr. Dorin Dobrincu, CS III, termen de finalizare 31 decembrie 2019.

3. *Relațiile dintre Statele Unite ale Americii și România comunistă. Activitatea Legației RPR din Washington (1961–1965)*, dr. Paul Nistor, CS II, termen de finalizare 31 decembrie 2019.

4. *Asociaționismul fraternalist în primele două decenii ale secolului trecut*, dr. Cătălin Turliuc, CS I, termen de finalizare 31 decembrie 2018.

5. *Anul derivei. Violențele antisemite din 1940*, Adrian Cioflâncă, CS III, termen de finalizare 31 decembrie 2019.

6. *Istoriografia românească în anii 1948–1970. Studiu de caz: Andrei Oțetea*, dr. Marian-Ionuț Hariuc, ACS, termen de finalizare 31 decembrie 2019.

Programul V, *România în relațiile internaționale (secolele XIX–XX)*, coordonat de prof. univ. dr. Gheorghe Cliveti, CS I, cuprinde cinci proiecte:

1. Proiect fundamental al Academiei Române, *Documente consulare și diplomatice străine privitoare la domnia lui Carol I. 1866–1914*, echipa de realizare: prof. univ. dr. Gheorghe Cliveti (coordonator), dr. Mihai-Ștefan Ceaușu, CS I, dr. Flavius Solomon, CS I, termen de finalizare 31 decembrie 2020.

2. *Unirea românilor și emergența Europei statelor naționale*, prof. univ. dr. Gheorghe Cliveti, CS I, termen de finalizare 31 decembrie 2018.

3. *Rapoarte diplomatice austriece din România, 1877–1887*, dr. Flavius Solomon, CS I, termen de finalizare 31 decembrie 2019.

4. *Relațiile dintre România și Marea Britanie în anii 1945–1948*, dr. Dumitru-Alexandru Aioanei, ACS, termen de finalizare 31 decembrie 2019.

5. *„Moștenirea” de la Locarno și conciliatorismul occidental din anii '30. Actori, obiective și victime colaterale*, dr. Bogdan-Alexandru Schipor, CS II, termen de finalizare 31 decembrie 2019.

O altă coordonată importantă a activității științifice, una care conferă și demonstrează, deopotrivă, atât valoarea individuală a cercetătorilor, cât și calitatea colaborărilor a constituit-o, ca de obicei, editarea de volume de specialitate, fie ele lucrări de autor, culegeri de studii, volume de documente sau periodice de specialitate. În anul 2018, cercetătorii Institutului „A. D. Xenopol” au semnat 17 astfel de titluri (în 18 tomuri).

a. Volume de autor:

– Marius Chelcu, Dumitru Boghian, Sergiu-Constantin Enea, Ionuț Minea, *Monografia orașului Târgu Frumos*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2018, 677 p.

– Gheorghe Cliveti, *România și „apogeul Europei”, 1815–1914*, București, Editura Academiei Române, 2018, 1160 p.

– Andi Mihalache, *Trecutul ca text: idei, tendințe, controverse*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2017, 295 p.

– Andi Mihalache, *Proiecte muzeale în La Belle Epoque*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2018, 206 p.

– Cătălin Turliuc, Mircea Munteanu, *Francmasonii români și înfăptuirea Marii Uniri. Mică Enciclopedie (Romanian Freemasons and the achievement of the Great Union. Encyclopaedia)*, București, 2018, 379 p.

– Silviu Văcaru, *Augustin Șandru. Scrisori de pe frontul din Siberia (1916–1920)*, Iași, Editura „StudIs”, 2018, 348 p.

– Alexandru Zub, *Impasul reîntregirii*, ediția a V-a, Iași, Editura Timpul, 2018.

b. Volume editate și coordonate:

– Marian Viorel Butnariu, Raisa Tabuică, Cristiana Tătaru (éd.), *Monnaies et parures du Musée Nationale d’Etnographie et d’Histoire Naturelle de Chișinău*, seria CORPUS NUMMORUM MOLDAVIAE, vol. 2, Chișinău, Lexon Plus, 2018, 152 p. + CXXII pl.

– Gheorghe Cliveti, Gheorghe Cojocaru (coord.), *Istoricul și istoria. Alexandru Boldur – 130 de ani de la naștere, Leonid Boicu – 85 de ani de la naștere*, Iași, Editura Junimea, 2018, 427 p.

– Dorin Dobrinu (coord.), Alexandru-Dumitru Aioanei, Dumitru Lisnic și Dumitru Lăcătușu (ed.), *Colectivizarea agriculturii din România: inginerie socială, violență politică, reacția țărănimii. Documente*, vol. I, 1949–1950, vol. II, 1951–1962, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2017, 631 p. + 563 p.

– Dorin Dobrinu, Constantin Iordachi (coord.), *Edificarea orânduirii socialiste. Violenta politică și lupta de clasă în colectivizarea agriculturii din România, 1949–1962*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2017, 406 p.

– Dorin Dobrinu, Dănuț Mănăstireanu (coord.), *Omul evanghelic. O explorare a comunităților protestante românești*, Iași, Editura Polirom, 2018, 800 p.

– Dorin Dobrinu, Mihai Chiper (ed.), „Arhiva Moldaviae”, X, 2018, 490 p.

– Leonidas Rados, Florea Ioncioaia (coord.), *Fragmente de pe un câmp de luptă: studii în istoria universității*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2018, 377 p.

– Andi Mihalache (ed.), „Anuarul Institutului de Istorie «A. D. Xenopol»”, tomul LIII, 2017, 500 p.

– Paul Nistor (ed.), „East European Journal of Diplomatic History”, no. 4–5, 2017–2018, 350 p.

– Leonidas Rados (ed.), „Historia Universitatis Iassiensis”, nr. VIII, 2017, 420 p.

În afară de programele și proiectele individuale, cercetătorii de la Institutul de Istorie „A. D. Xenopol” au obținut sau au participat în anul 2018, în calitate de directori de proiect, membri sau experți științifici, la un număr de șase proiecte de cercetare și granturi, dintre care două internaționale.

a. Proiecte naționale:

– Dr. Sorin Grigoruță, CS III, director de proiect în proiectul postdoctoral *Epidemiile de ciumă din Țările Române la începutul secolului al XIX-lea. Cauze, reacții, consecințe (EMPIRIC)*, UEFISCDI – cod proiect PN-III-P1-1.1-PD-2016-0497, perioadă de derulare: 2018–2020; mentor: dr. Mihai-Ștefan Ceaușu, CS I.

– Dr. Andi Mihalache, CS I, dr. Cătălina Mihalache, CS II, dr. Mihai Chiper, CS II, dr. Alexandru Istrate, CS III, membri în proiectul Ministerului Cercetării și Inovării *Enciclopedia imaginariilor din România. Patrimoniu istoric și identități cultural-lingvistice*, CCCDI – UEFISCDI, număr proiect PN-III-P1-1.2-PCCDI-2017-0326/49 PCCDI, în conformitate cu PNCDI III; director proiect: prof. univ. Corin Braga.

– Dr. Flavius Solomon, CS I, director al Proiectului component 1: *Ipostaze istorice ale migrației. Între reconstituirea istoriei și discursul identitar*, din cadrul proiectului UEFISCDI PN-III-P1-1.2-PCCDI-2017-0116, cu tema *Migrație și identitate în spațiul cultural românesc. Abordare multidisciplinară*, perioadă de derulare: 1 aprilie 2018 – 31 octombrie 2020, proiecte complexe realizate în consorțiu CDI (PCCDI), nr. contract 48 PCCDI/2018, derulat prin Academia Română – Filiala Iași; director de proiect complex: acad. Victor Spinei; membri: dr. Leonidas Rados, CS I, dr. Dorin Dobrinu, CS III.

– Prof. univ. dr. Petronel Zahariuc, CS II, director de proiect în grantul PN-III-P4-ID-PCE-2016-0557, *Documente și manuscrise românești din arhivele de la Muntele Athos: mănăstirile Zograf și Dohiar*, finanțat de UEFISCDI, contract nr. 133/12.07.2017, perioadă de derulare: 2016–2019; membri: dr. Cătălina Chelcu, CS III, dr. Marius Chelcu, CS II.

b. Proiecte internaționale:

– Dr. Viorel Butnariu, CS I, acord de colaborare cu Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău (nr. 265A/01-05 din 18 septembrie 2013), în vederea editării colecției numismatice a Muzeului în seria *Corpus Nummorum Moldaviae*.

– Dr. Paul Nistor, CS II, director al proiectului *Memorie, identitate și comunitate. Studii de istorie orală pe Valea Prutului, în România și Republica Moldova*, finanțat de Ministerul pentru Românii de Pretutindeni (D2/c/60 din 28.06.2018), derulat de Asociația „Est-Democrația”, în parteneriat cu Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”, Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității de Stat din Moldova și Muzeul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, perioadă de derulare: iunie–decembrie 2018; participant, în calitate de expert științific: dr. Cătălina Mihalache, CS II; membru: dr. Alexandru-Dumitru Aioanei, ACS.

În anul 2018, Institutul de Istorie „A. D. Xenopol” a organizat, singur sau prin colaborare, mai multe manifestări științifice, naționale sau internaționale.

a. Manifestări științifice naționale:

– Simpozionul *Omagiu Făuritorilor Unirii*, ediția a VII-a, coorganizator alături de Muzeul Unirii, Iași, 24 ianuarie 2018.

– Simpozionul *Arhitecții Marii Uniri*, Palatul Culturii Iași, 23 martie 2018.

– Dezbaterile *Identități fracturate. Destine basarabene în politica și cultura românească*, coorganizator alături de Muzeul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 5 iunie 2018.

– Congresul Național al Istoricilor Români, Iași, 29 august – 1 septembrie 2018, organizat de către Comitetul Național al Istoricilor Români, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Academia Română, Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”.

– Masa rotundă *România întregită. Premise, evoluții, perspective*, organizată de către Institutul de Istorie „A. D. Xenopol” în cadrul Zilelor Academice Ieșene, ediția a XXXIII-a, Iași, 23 octombrie 2018.

– Masa rotundă *România și începutul Războiului Rece*, organizată de către Institutul de Istorie „A. D. Xenopol” în cadrul Zilelor Academice Ieșene, ediția a XXXIII-a, Iași, 2 noiembrie 2018.

b. Manifestări științifice internaționale:

– Conferința aniversară *27 martie 1918: începutul Întregirii României*, organizată de Academia Română, Academia de Științe a Moldovei, Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”, Iași, 28 martie 2018.

– *Workshop-ul Migrație și identitate în spațiul cultural românesc. Abordare multidisciplinară*, Iași, 4 mai 2018.

– Simpozionul internațional *Unitatea națională a românilor în destinul lor istoric*, coorganizator alături de Complexul Național Muzeal Moldova, Iași, 8 iunie 2018.

În afara manifestărilor științifice mai sus-menționate, cercetătorii Institutului au susținut, pe tot parcursul anului 2018, numeroase comunicări la diverse simpozioane, seminarii, congrese ori conferințe, între care 93 la manifestări științifice naționale și 50 la manifestări științifice internaționale, desfășurate atât în țară, cât și în străinătate.

a. Comunicări la manifestări naționale:

– Alexandru-Dumitru Aioanei, *Aurel Vijoli – primul guvernator comunist al BNR*, la conferința națională *Fațete ale comunismului în România și RSSM*, Iași, 21–22 iunie 2018; *Primele planuri cincinale, economia planificată și dezvoltarea urbană în Moldova*, la Congresul Național al Istoricilor Români, Iași, 29 august – 1 septembrie 2018; *Comuniștii români și Marea Britanie după 1944*, la masa rotundă *România și începutul Războiului Rece*, Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”, Iași, 2 noiembrie 2018.

– Mihai-Cristian Amăriuței, *Familii românești, familii europene. Înrudirile Micleștilor din secolul al XIX-lea*, la al XVIII-lea Congres de Genealogie și Heraldică, Iași, 10–12 mai 2018 (în colaborare cu Sandu Miclescu); *Documente din Arhiva Mănăstirii Protaton (Muntele Athos) privitoare la moșii și metocuri din ținutul și târgul Bacău închinat Mănăstirii Trei Ierarhi din Iași*, la simpozionul național *V. Pârvan*, Bacău, 4–5 octombrie 2018.

– Liviu Brătescu, *Domnia lui Al. I. Cuza. Legitimare și contestare politică*, la simpozionul național *Omagiu Făuritorilor Unirii*, cu tema *Unirile românilor de la Alexandru Ioan Cuza la Ferdinand I*, organizat de Complexul Muzeal Național „Moldova” Iași, în parteneriat cu Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Muzeul Universității și Muzeul de Istorie Naturală, Iași, 24 ianuarie 2018; *Ionel Brătianu, liderul unei noi generații politice. Principii și acțiuni guvernamentale*, la colocviul național *Brătienii și Regalitatea*, organizat de Centrul de Cultură „Brătianu”, Ștefănești, Argeș, 10 mai 2018; *Elita politică românească la începutul secolului XX. Noi proiecții asupra modernizării*, la Colocviul de Istorie, ediția a XX-a, cu participare națională și internațională, organizat de Muzeul Național Cotroceni, 10–11 mai 2018; *PNL și problema națională la sfârșitul secolului XIX*, la conferința națională *Proiectul identitar românesc. 1848–1947*, organizată de Facultatea de Științe Socio-Umane, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Biblioteca Județeană ASTRA, Societatea de Științe Istorice din România, Filiala Sibiu, Facultatea de Științe Politice, Universitatea București, Asociația pentru Cultură și Educație Europeană, Sibiu, 20–22 septembrie 2018.

– Viorel Butnariu, *Kipper und Wipperzeit la sfârșitul secolului al XVII-lea, reflectat în piața monetară a Moldovei*, la a XLI-a sesiune națională de comunicări științifice *Acta Moldaviae Meridionalis*, Vaslui, 27–28 septembrie 2018.

– Mihai-Ștefan Ceașu, *Bucovina 1775–1914*, conferință în cadrul ciclului de emisiuni televizate realizate de prof. univ. dr. Gheorghe Iacob, „România 100”, la TVR Iași, difuzată pe 24 martie 2018; *Considerații privind familia Hurmuzaki, cu referire specială la Eudoxiu Hurmuzaki*, la „Caravana Centenarului 2018”, organizată de Consiliul Județean Suceava și Primăria municipiului Rădăuți, la Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzaki”, 23 mai 2018; *Anexarea Bucovinei de către Imperiul Habsburgic (1774–1775)*, la „Caravana Centenarului 2018”, organizată de Consiliul Județean Suceava și Primăria municipiului Rădăuți, la Biblioteca municipală, 23 mai 2018; *Minoritățile și schimbarea regimului de apartenență statală a Bucovinei în toamna anului 1918*, la secțiunea *Bucovina de la pajura bicefală habsburgică la acvila regală română*, organizată și moderată de dr. Mihai-Ștefan Ceașu, în cadrul Congresului Național al Istoricilor Români, Iași, 29 august – 1 septembrie 2018; *Iancu Flondor – eroul Bucovinei*, la simpozionul *Făurirea statului național unitar: de la idee la faptă*, organizat de Direcția Județeană pentru Cultură, Botoșani, 15 noiembrie 2018.

– Cătălina Chelcu, *Surse judiciare în Moldova premodernă: anaforele Departamentului Criminalicesc (1799–1828)*, în cadrul atelierului național *Sursele unei istorii (pre)moderne românești în Moldova și Valahia*, București, Institutul de Istorie „N. Iorga”, 21 septembrie 2018.

– Marius Chelcu, *Dilemele modernizării administrative: de la epitropie la eforie*, la Congresul Național al Istoricilor Români, Iași, 29 august – 1 septembrie 2018; *Surse administrative pentru istoria urbană: perioada regulamentară*, în cadrul atelierului *Martorii timpului. Sursele unei istorii (pre)moderne românești*, organizat de Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”, București, 21 septembrie 2018; *Documente privitoare la istoria orașului Vaslui în arhivele ieșene*, în cadrul simpozionului *Acta Moldaviae Meridionalis – Sesiunea Națională de Comunicări Științifice*, organizat de Muzeul Județean „Ștefan cel Mare”, Vaslui, 27–28 septembrie 2018.

– Adrian Cioflâncă, *Violența antisemită în ianuarie 1941. Date noi despre masacrul de la Jilava*, la manifestarea *Comemorarea a 77 de ani de la masacrul de la Jilava și pogromul de la București*, organizată de Federația Comunităților Evreiești din România, în colaborare cu Institutul Național pentru Studiul Holocaustului din România „Elie Wiesel” și Primăria Jilava, Jilava, 21 ianuarie 2018; *Mărturii fotografice despre gropile comune din Transilvania*, cu ocazia Comemorării Zilei Internaționale a Victimelor Holocaustului, organizată de Comunitatea Evreilor din Sălaj, Zalău, 30 ianuarie 2018; *Evreii în timpul Primului Război Mondial*, la Muzeul Municipiului București, cu ocazia premierei filmului *Evrei eroi în Primul Război Mondial*, regia Sori Avram, 2018, consultanți istorici Adrian Cioflâncă, Felicia Waldman, București, 16 februarie 2018; *Masacrul de la Odessa. Reprezentarea vizuală a unei crime în masă*, la dezbaterile *Masacrul de la Odessa. Istorie, memorie, reprezentare*, Centrul pentru Studiul Istoriei Evreilor din România (în colaborare cu Radu Jude, Florin Stan), București, 13 iunie 2018; *Wilhelm Filderman și violența antisemită*, la Școala de Vară a Centrului pentru Studiul Istoriei Evreilor din România cu tema *Personalități ale lumii evreiești*, CIR Brașov, Cristian, jud. Brașov, 19 iulie 2018; *Masacrul de la*

Galați. *Noi informații documentare*, în cadrul *workshop*-ului *Masacrul de la Galați. Necunoscutele unei crime în masă*, organizat de Centrul pentru Studiul Istoriei Evreilor din România, Sinagoga Mare din București, 17 octombrie 2018.

– Gheorghe Cliveti, *Unirea românilor – forța identității naționale*, la conferința aniversară *27 martie 1918: începutul Întregirii României*, organizată de Academia Română și Academia de Științe a Moldovei, Iași, Filiala Iași a Academiei Române, 28 martie 2018; *Congresul de la Berlin și problema independenței României*, la Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”, Iași, seria de comunicări lunare, 11 mai 2018; *Nicolae Iorga și Unirea românilor*, la simpozionul *Nicolae Iorga și Marea Unire*, Botoșani, Muzeul Județean Botoșani, 6 iunie 2018; *Unirea românilor în „calendarul” Europei moderne*, la Congresul Național al Istoricilor Români, Iași, 1 septembrie 2018; *Diplomația: de la artă la teorie și practică*, la *workshop*-ul *Corpul diplomatic al României (1918–1947). Surse, metode, interpretări*, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 3 octombrie 2018.

– Dorin Dobrinu, *Foamea din România anilor 1946–1947 și migrațiile interne*, la *workshop*-ul proiectului UEFISCDI PN-III-P1-1.2-PCCDI-2017-0116, cu tema *Migrație și identitate în spațiul cultural românesc. Abordare multidisciplinară*, Iași, Academia Română – Filiala Iași, 4 mai 2018; dezbateri ocazionate de lansarea volumelor Dorin Dobrinu, Constantin Iordachi (coord.), *Edificarea orânduirii socialiste: violența politică și lupta de clasă în colectivizarea agriculturii din România, 1949–1962*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2017; Dorin Dobrinu (coord.), Alexandru-Dumitru Aioanei, Dumitru Lisnic, Dumitru Lăcătușu (ed.), *Colectivizarea agriculturii din România: inginerie socială, violență politică, reacția țărănimii. Documente*, vol. I, 1949–1950, vol. II, 1951–1962, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2017, Librăria Taffali, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, 12 iunie 2018; dezbateri ocazionate de lansarea volumelor Dorin Dobrinu, Constantin Iordachi (coord.), *Edificarea orânduirii socialiste: violența politică și lupta de clasă în colectivizarea agriculturii din România, 1949–1962*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2017; Dorin Dobrinu (coord.), Alexandru-Dumitru Aioanei, Dumitru Lisnic, Dumitru Lăcătușu (ed.), *Colectivizarea agriculturii din România: inginerie socială, violență politică, reacția țărănimii. Documente*, vol. I, 1949–1950, vol. II, 1951–1962, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2017, București, New Europe College, 13 iunie 2018.

– Alexandru Gavriș, *Personalul administrativ din Moldova la începutul epocii regulamentare. Câteva note pe marginea unei condici de calitate*, la simpozionul național *Vasile Pârvan*, Bacău, 4 octombrie 2018.

– Sorin Grigoruță, *Iașii în vremea holerei (1831)*, în cadrul sesiunii anuale a Comisiei de Istorie a Orașelor din România – *Calamități naturale, mari incendii și epidemii în trecutul orașelor*, Alba Iulia, 23–24 noiembrie 2017; *O „vidomostie” despre bolnavi, morți și alte urmări ale epidemiei de ciumă (1829)*, în cadrul atelierului național *Martorii timpului. Sursele unei istorii (pre)moderne românești în Moldova și Valahia*, București, Institutul de Istorie „N. Iorga”, 21 septembrie 2018; *Despre câteva măsuri pentru „buna ținare și orânduiala stării sănătății” și despre autorul lor: doctorul Georg Metz (1832)*, în cadrul Zilelor Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 26–27 octombrie 2018.

– Marian Hariuc, *Mihai Ralea – premise ale activității diplomatice*, în cadrul *workshop*-ului *Corpul diplomatic al României (1918–1947). Surse, metode, interpretări*, Iași, Facultatea de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 3 octombrie 2018.

– Sorin Ivănescu, *Formațiile (corpurile) de voluntari români în timpul Marelui Război*, la masa rotundă *România întregită. Premise, evoluții, perspective*, în cadrul Zilelor Academice Ieșene, ediția a XXXIII-a, 23 octombrie 2018.

– Andi Mihalache, *Funeraliile lui Al. I. Cuza de la Ruginoasa (1873)*, în cadrul simpozionului *Omagiu Făuritorilor Unirii*, Muzeul Unirii, Iași, 24 ianuarie 2018; *Dosarul de poliție ca literatură de observație socială. Cazul Nicolae Iorga*, la Muzeul „Mihail Kogălniceanu”, Iași, 22 martie 2018.

– Paul Nistor, *România comunistă și propaganda în Statele Unite ale Americii. Romanian News – Buletinul Legației Republicii Populare Române*, la Centrul de Istorie a Relațiilor Internaționale, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, ianuarie 2018; *Marea Unire reflectată în presa comunistă. De la determinismul social la cel național*, la simpozionul *Basarabia. De la Sfatul Țării la*

Pactul Ribbentrop-Molotov, Centrul de Istorie și Civilizație Europeană, Filiala Iași a Academiei Române, martie 2018; *Pregătirea relațiilor bilaterale în „laboratoarele” MAE. Ministrul Silviu Brucan, centrala MAE și relațiile României cu SUA*, la simpozionul *Fațete ale comunismului în România și în R(A)SS Moldovenească: politică, societate și economie*, Facultatea de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, mai 2018; *File din diplomația Războiului Rece. Relația Legației Republicii Populare Române din Washington cu Departamentul de Stat al SUA (1946–1962)*, la Congresul Național al Istoricilor Români, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, august 2018; *Deschiderea controlată. Cetățeni americani în România lui Gheorghiu-Dej*, la Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”, Iași, septembrie 2018; *Diplomații români de la Washington: de la nepotismul clasic la fidelitatea comunistă (1946–1949)*, în cadrul workshop-ului *Corpul diplomatic al României. Surse, metode, interpretări*, Facultatea de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, octombrie 2018; *România și SUA la începutul Războiului Rece*, la masa rotundă *România și începutul Războiului Rece*, Filiala Iași a Academiei Române, 2 noiembrie 2018; *Identitate, dezvoltare și viitor la comunitățile românești de pe Valea Prutului*, în cadrul atelierului *Memorie, identitate și comunitate. Studii de istorie orală pe Valea Prutului, în România și Republica Moldova*, Biblioteca Municipală Chișinău, 7 noiembrie 2018; *Atitudinea regimului Ceaușescu față de Marea Unire*, la Zilele Muzeului „Theodor Cincu”, Tecuci, 22 noiembrie 2018; *„Umanizarea” Războiului Rece. Muzica, arta și propaganda identitară a României comuniste în America (1950–1960)*, la Simpozionul Național de Muzicologie, Universitatea de Arte „George Enescu”, Iași, 23 noiembrie 2018.

– Leonidas Rados, *Migrația academică în România modernă. Categori, direcții, modele*, la workshop-ul interdisciplinar dedicat problemei migrației și identității, Academia Română – Filiala Iași, 4 mai 2018.

– Bogdan-Alexandru Schipor, *Grigore Gafencu – ministru de Externe al României*, la Congresul Național al Istoricilor Români, organizat de către Comitetul Național al Istoricilor Români, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Academia Română, Iași, 29 august – 1 septembrie 2018; *Coordonatele rolului României în politica marilor puteri occidentale la sfârșitul Marelui Război și la începutul celei de-a doua conflagrații mondiale. Despre flancuri, bariere, cordoane sanitare, blocuri și alianțe*, la masa rotundă *România întregită: premise, evoluții, perspective*, în cadrul ediției a XXXIII-a a Zilelor Academice Ieșene, Academia Română – Filiala Iași, 23 octombrie 2018; *23 august 1944 și provocările pentru un ministru de externe – Grigore Niculescu-Buzești*, la sesiunea de comunicări organizată de către Centrul de Istorie a Secolului XX (CIS 20), Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 1 noiembrie 2018; *Gheorghe Tătărescu, ministru de Externe al României la începutul Războiului Rece. Coordonate ale unui mandat controversat*, la masa rotundă *România și începutul Războiului Rece*, Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”, 2 noiembrie 2018.

– Flavius Solomon, *Emigrația rusă în România în anii 1870–1890 și geneza curentelor politice și culturale de stânga din Vechiul Regat*, la workshop-ul *Migrație și identitate în spațiul cultural românesc. Abordare multidisciplinară*, Iași, Academia Română – Filiala Iași, 4 mai 2018.

– Cătălin Turliuc, *Devenirea istorică a ideologiei liberale*, la simpozionul *Ideologie și istorie liberală*, Fundația Hans Seidel, Centrul Wilfred Martens, București, 26 octombrie 2018; *Iași – capitală de război*, la ediția a VI-a CONFER, Teatrul Național Iași, 23 noiembrie 2018; *Iașul în Marele Război*, la Zilele Medicale Ieșene, Aula Universității de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” Iași; *Unirea Principatelor, context românesc și internațional*, la simpozionul național *De la Unirea cea mică la Marea Unire*, Centrul de Cultură Arad, Biblioteca Județeană „A. D. Xenopol”, Arad, 23 ianuarie 2018; *Asociaționismul fraternal și realizarea statului național modern român*, la simpozionul *Omagiu Făuritorilor Unirii*, ediția a VII-a, Muzeul Unirii, Iași, 24 ianuarie 2018; *Marea Unire a românilor din perspectiva asociaționismului fraternalist*, la conferința *Centenarul Marii Uniri*, Banca Națională a României, București, 15 martie 2018; *Marea Unire a românilor în contextul diplomatic al sfârșitului Primului Război Mondial*, la simpozionul *Centenarul Unirii Basarabiei cu România. Dialoguri bărlădene-basarabene*, Bărlad, Muzeul „V. Pârvan”, 17 martie 2018; *Istoria și istoricii în fața Centenarului Marii Uniri*, la simpozionul *Arhitectii Marii Uniri*, Palatul Culturii, Iași, 23 martie 2018; *Unirea Basarabiei cu*

România, la Biblioteca Județeană „Gh. Asachi”, Iași, 28 martie 2018; *Rolul misiunii militare franceze în România în timpul Primului Război Mondial*, la *Centenar sub auspiciile Familiei Regale a României*, Institutul Cultural Francez, Iași, 29 martie 2018; *Intervenția armatei române în Basarabia în 1918 – o necesitate strategică pentru asigurarea securității teritoriului românesc dintre Prut și Nistru*, la conferința națională *Basarabia, 27 martie 1918. Primul pas al Marii Uniri*, organizată de Academia Română – Filiala Iași, Institutul „Gh. Zane”, Astra, Iași, 29 martie 2018; *Misiunea militară franceză condusă de generalul H. M. Berthelot în România*, la simpozionul *Henri Mathias Berthelot. Două patrii: Franța și România*, Institutul Cultural Francez, Primăria Municipiului Iași, Fundația Actus, Iași, 29 martie 2018; *Marea Unire a românilor în contextul sfârșitului primei conflagrații mondiale*, la simpozionul *Primăvara Marii Uniri*, Colegiul Național de Apărare, Universitatea națională de Apărare „Carol I”, Palatul Culturii, 24 aprilie 2018; *România în an centenar de la Marea Unire. Istorie și actualitate*, conferință individuală la Palatul Culturii, Iași, 10 mai 2018; *Marea Unire și confirmarea ei de jure la Conferința Păcii de la Paris*, la simpozionul *Marea Unire. Prinos cărturăresc și civic*, Vârful Câmpului, Botoșani, 18 mai 2018; *Arc peste timp: Marea Unire din 1918 în istorie și contemporaneitate*, la Teatrul Elisabeta, București, 21 mai 2018; *Partidul Național Liberal și Casa Regală a României*, la manifestarea *Familia Regală și Partidul Național Liberal – un ideal comun: România Mare*, Castelul Peleşor, Sinaia, 31 mai 2018; *Politica energetică în cadrul Uniunii Europene – cazul României*, conferință individuală la S.C. Gaz Est S.A., Vaslui, 20 iunie 2018; *Ideea națională și cultura în România în preajma Războiului de Întregire a țării*, la simpozionul național *Cultura românească – factor de unitate națională*, Consiliul Județean Vaslui, Biblioteca Județeană „Nicolae Milescu Spătarul”, 29 iunie 2018; *Cultura și ideologia religioasă din Moldova lui Veniamin Costachi în context european*, la simpozionul național *Mitropolit Veniamin Costachi – 250 de ani de la naștere*, Consiliul Județean Vaslui, 30 iunie 2018; *Tezaurul României de la Moscova – istorie și actualitate*, la simpozionul *Tezaurul României de la Moscova. Inventarul unei istorii de o sută de ani*, Teatrul „Matei Vișniec”, Suceava, 12 iulie 2018; *Avocații români în timpul Războiului de Întregire a țării*, conferință individuală la Consiliul Uniunii Barourilor de Avocați din România, Palatul Culturii, Iași, 23–25 august 2018; *Asociaționismul fraternalist în timpul primei conflagrații mondiale și problematica națională*, la Congresul Național al Istoricilor Români, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 29 august – 1 septembrie 2018; *Marea Unire a românilor – semnificații istorice*, la a XLI-a sesiune națională de comunicări științifice *Acta Moldaviae Meridionalis*, Vaslui, 27–28 septembrie 2018; *România la Centenar: reflecții asupra unui destin istoric*, la „Ciclul de Conferințe Centenar”, Ministerul Culturii, Consiliul Județean Iași, Deleni, 11 octombrie 2018; *Marea Unire din 1918: premise, înfăptuire, consecințe*, la Conferințele Centenarului, Muzeul Răzeșilor Găzari, Măgurești, Bacău, 17 octombrie 2018; *România la Centenarul Marii Uniri: O reflecție istoriografică*, la Simpozionul Național de Estetică, ediția a XXIII-a, *Timp și ficțiune*, Ministerul Culturii și Identității Naționale, Centrul de Cultură George Apostu, Bacău, 18 octombrie 2018; *Centenarul Marii Uniri în perspectivă istoriografică*, la masa rotundă *România întregită: premise, evoluții, perspective*, în cadrul ediției a XXXIII-a a Zilelor Academice Iașene, Academia Română – Filiala Iași, 23 octombrie 2018.

– Silviu Văcaru, *Augustin Șandru. Un erou mai puțin cunoscut*, la simpozionul *Augustin Șandru. Un luptător pentru unire*, ediția întâi, Viștea de Jos, 4 august 2018; *Petre Poni – corespondență primită în timpul Primului Război Mondial*, la simpozionul național „Vasile Pârvan”, Bacău, 4 octombrie 2018; *Un erou necunoscut al Marii Uniri*, la simpozionul național „Vasile Pârvan”, Bacău, 4 octombrie 2018; *Dimitrie Cantemir – spirit enciclopedic universal*, la simpozionul *Dimitrie Cantemir. Omul și epoca sa*, Vaslui, 29 octombrie 2018.

– Petronel Zahariuc, *Un capitalist din Moldova vechiului regim: Andrei Pavli*, la Zilele Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Sesiunea de comunicări a cadrelor didactice și cercetătorilor, Facultatea de Istorie, Iași, 26–27 octombrie 2018; *Istorie, istorie și istoriografie la Mănăstirea Neamț (secolul al XIX-lea)*, la Sesiunea anuală de comunicări a Institutului de Istorie „N. Iorga”, *Memoria istorică și construcția socială a trecutului*, București, 6–7 decembrie 2018.

– Alexandru Zub, *Imagini în slujba restituției istorice, cu ocazia Centenarului Marii Uniri*, pe marginea albumului întocmit de prof. Ion Țurcanu (Chișinău), Muzeul Unirii, Iași, 24 ianuarie 2018;

Demnitate umană și demnitate colectivă, cadru istorico-cultural, cu note autobiografice legate de momentul ștefanian 1957, la Biserica Sf. Haralambie, Iași, 7 februarie 2018; *Cuza și contemporanii său. Excurs ego-istoric*, la simpozion național Bârlad, 18 martie 2018; *Unitatea românească, proces de lungă durată*, la Prefectura Botoșani, 30 martie 2018; *Unitatea românească, proces istoric imemorial*, la Simpozionul Marii Uniri (1918–2018), organizat la Școala Gimnazială nr. 1 din Vârfu Câmpului, 18 mai 2018; *N. Iorga: personalitatea istorică a românilor*, la simpozionul Nicolae Iorga – un artizan al Marii Uniri, Muzeul Județean de Istorie, Botoșani, 6 iunie 2018; *Unitatea națională: de la idee la act*, la Colocviul de la Putna, ediția a XII-a, *Unitatea de limbă, credință și neam. Sensul culturii române*, dedicată Marelui Centenar al Unirii (1918–2018), 23 august 2018; *Discursul istoric: dialog și persuasiune*, la Congresul Național al Istoricilor Români, Iași, 29 august – 1 septembrie 2018; *Laudatio. Un istoric exemplar, profesorul Ion Agrigoroaiei*, la acordarea titlului de cetățean de onoare, Primăria Municipiului Iași, 5 octombrie 2018; *Unitatea românească de la idee la faptă*, la simpozionul dedicat Centenarului Marii Uniri, *Făurirea Statului Național Unitar Român, de la idee la faptă*, Botoșani, 15 noiembrie 2018.

b. Comunicări la manifestări internaționale:

– Mihai-Cristian Amărieuței, *Aspecte de viață cotidiană în sursele istorice medievale și pre-moderne: arhiva românească a mănăstirii Protaton (Muntele Athos)*, la conferința științifică internațională *Viața cotidiană în spațiul est-european din cele mai vechi timpuri până în prezent: abordări interdisciplinare*, Chișinău, Republica Moldova, 30 octombrie 2018.

– Mihai-Ștefan Ceaușu, *Vom Moldauwappen zum habsburgischen Doppeladler. Die Bukowina in den ersten Jahrzehntender österreichischen Herrschaft*, la conferința internațională *Herrschaftswechsel im langen 18. Jahrhundert Auswirkungen auf Personal und Regime/Changes of Government in the long 18th Century. Effects for Personal and Regimes*, organizată de Universitatea „Karl-Franzens”, Graz, Austria, 8–9 februarie 2018; *Un militant pentru unirea Bucovinei cu România: Ion Nistor*, la conferința internațională *Marea Unire a românilor (1918). Istorie și actualitate*, organizată de Facultatea de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” din București, Universitatea de Stat din Chișinău, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Institutul de Istorie „A. D. Xenopol” din Iași, Iași, 22–24 martie 2018; *Romanians of Bukovina at the end of the First World War: between loyalism and the national idea*, la conferința internațională *Romania at 100: Looking Forward through the Past*, organizată de „Society for Rumanian Studies”, la secțiunea *Bukovina between Empire and Kingdom*, București, 25–30 iunie 2018.

– Cătălina Chelcu, *Groapa ocnei versus spânzurătoare. Din practica judiciară în Moldova până la începutul secolului al XIX-lea*, în cadrul sesiunii științifice a departamentului de Istoria românilor, universală și arheologie, Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie și Filosofie, ediția a V-a, 27 aprilie 2018; *Miron Costin și Polonia: între gândire și faptă*, la simpozionul internațional *Despre relațiile polono-române de-a lungul timpului în anul Centenarului Independenței Poloniei și Marii Uniri a României* din cadrul „Zilelor Culturii Polone”, Suceava, 14–15 septembrie 2018; *Condica de documente a mănăstirii Vizantea (ținutul Putna) – sursă pentru o istorie economică*, la conferința internațională *Viața cotidiană în spațiul est-european din cele mai vechi timpuri până în prezent: abordări interdisciplinare*, Chișinău, Republica Moldova, 30 octombrie 2018.

– Marius Chelcu, *Economic Status of Moldavian Monasteries in the 18th Century. Notes on income and expense lists*, la conferința internațională *Does Monastic Economy Matter? Religious Patterns of Economic Behavior*, organizată de „Centre for Advanced Study”, Sofia, și „Center for Governance and Culture in Europe”, University of St. Gallen, Sofia, Bulgaria, 10–12 noiembrie 2017; *Iașul la sfârșitul Marelui Război: îngrijorările și speranțele unui nou început*, la conferința internațională *Marea Unire a românilor (1918). Istorie și actualitate*, organizată de Facultatea de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 22–24 martie 2018; *Archives from the Romanian Moldavia: sources for Jewish genealogical and demographic studies*, la conferința internațională *38th International Association of Jewish Genealogical Societies International Conference on Jewish Genealogy*, organizată în colaborare cu POLIN Museum, Jewish Historical Institute, Varșovia, și The Polish State Archives, Varșovia, 5–10 august 2018; *Din relațiile moldo-polone:*

pregătiri și urmări imediate ale cuceririi cetății Camenița (1672), la simpozionul internațional *Despre relațiile polono-române de-a lungul timpului în anul Centenarului Independenței Poloniei și Marii Uniri a României*, din cadrul „Zilelor Culturii Polone”, Suceava, 14–15 septembrie 2018.

– Mihai Chiper, *1848 și capcanele memoriei*, la Atelierul de memorie culturală *Imaterialitatea monumentelor*, Iași, 24 mai 2018, în cadrul conferinței *Perspectives in the Humanities and Social Sciences: Hinting at Interdisciplinarity*, Iași, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, 23–24 mai 2018.

– Adrian Cioflâncă, *Romanians and Germans in the Holocaust. Cooperation, Competition and Mutual Radicalisation*, la conferința internațională *The Nations of Occupied Europe Facing the Holocaust*, „Institute of National Remembrance”, Varșovia, Polonia, 7 decembrie 2017; *Discussant* în panelul *Historical Perspectives on Nationhood and Minorities*, Association for the Study of Nationalities, 23th World Convention, Columbia University, New York, SUA, 4 mai 2018; *Chair și discussant* în panelul *Jewish Intellectuals and Class-Politics in the Romanian Social Sciences: Dialectics of Identity during the Early Socialist Period*, din cadrul „Association for the Study of Nationalities”, 2018 European Conference, Universitatea din Graz, Graz, Austria, 6 iulie 2018.

– Gheorghe Cliveti, *Problema românilor „din afara granițelor” și politica externă a Vechiului Regat*, la conferința internațională *Marea Unire a românilor (1918)*, Iași, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, 23 martie 2018.

– Dorin Dobrințu, *Constituite la Paris și Veneția, aduse la Iași: biblioteca și arhiva Mihnea Berindei*, la conferința științifică internațională *Dezvoltarea economico-socială durabilă a euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere*, ediția a XIII-a, organizată de Academia Română, Filiala Iași – Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gh. Zane”, Consiliul Județean Iași, Asociația „Euroregiunea Siret–Prut–Nistru”, Asociația Generală a Economistilor din România – Filiala Iași, Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, Universitatea Cooperatist Comercială din Moldova, Iași, 10 noiembrie 2017.

– Alexandru Gavriș, *Un journal libéral à la fin du XIXème siècle: L'Étoile Roumaine (1885–1888)*, la conferința internațională *La presse francophone publiée en Europe du Sud-Est, XIXe–XXIe siècles*, București, 17 martie 2018.

– Sorin Grigoruță, *Physicians, medicalization and modernization within Moldavia (the first half of the 19th century)*, la workshop-ul *People, Objects and Languages across the Empires Interference and Circulations of Words and Images in Premodern Societies*, New Europe College – Institute for Advanced Study, București, 4–6 iunie 2018.

– Andi Mihalache, *The Art of Public Monuments/Arta monumentelor publice*, la simpozionul internațional *Perspectives in Humanities and Social Sciences: Hinting at Interdisciplinarity*, organizat de Departamentul de cercetare interdisciplinară al Universității „Alexandru Ioan Cuza”, în cadrul secțiunii *The Immateriality of Monuments*, fifth edition, *Mapping Digital Futures*, Iași, 23–24 mai 2018.

– Cătălina Mihalache, *Arta de a povesti*, la simpozionul internațional *Dimitrie Cantemir și vocația europeană a gândirii românești*, ediția a XIV-a, organizat de Inspectoratul școlar Iași, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Chișinău, Republica Moldova și Liceul Teoretic „Dimitrie Cantemir”, Iași, 23 octombrie 2017; *Competiții identitare și politici școlare în preajma Unirii: educații patriotice și naționale în Regat și în provinciile locuite de români*, la conferința internațională *Marea Unirea a românilor (1918). Istorie și actualitate*, organizată de Facultatea de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, în cadrul programului „Centenar” al Primăriei Municipiului Iași, Iași, 23–24 martie 2018; *Instituirea simbolică a monumentelor istorice prin educația școlară*, la simpozionul internațional *Perspectives in Humanities and Social Sciences: Hinting at Interdisciplinarity*, organizat de Departamentul de cercetare interdisciplinară al Universității „Alexandru Ioan Cuza”, secțiunea *The Immateriality of Monuments*, fifth edition, *Mapping Digital Futures*, Iași, 23–24 mai 2018; *O lume în cuvinte și tăceri. Femei în lupta pentru supraviețuire din spatele frontului, în Moldova și dincolo de Prut (1916–1918)/Un mondo di parole e silenzi. Donne combattenti per la sopravvivenza nelle retrovie della Prima Guerra Mondiale, in Moldavia e al di là del fiume Prut (1916–1918)*, la Colloquio internazionale do studi *Voci femmine della Grande Guerra*, Padova, Italia, 25–26 octombrie 2018.

– Leonidas Rados, *Acceding to university education: The baccalaureate examination in Romania (1860–1918)*, la conferința internațională *Examens, grades et diplômes. La validation des compétences par les universités du XIIIe siècle à nos jours*, Université Paris 1, 6–8 septembrie 2018; *Între erudiție și credință: profesoratul lui Constantin Erbiceanu la Facultatea de Teologie din București*, la simpozionul internațional *Ius eclesiasticum în viața Bisericii: 130 de ani de teologie canonică în Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității din București*, Universitatea din București, 20–21 septembrie 2018.

– Bogdan-Alexandru Schipor, *Marea Britanie și aliații est-europeni ai Franței la sfârșitul Marelui Război/Great Britain and the Eastern-European allies of France at the end of the Great War*, la conferința internațională *Marea Unire a românilor (1918) – istorie și actualitate*, organizată de Facultatea de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, în colaborare cu Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” din București, Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie a Universității din București, Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, Institutul de Istorie „A. D. Xenopol” din Iași, Institutul de Istorie din Chișinău, Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova, Iași, 22–24 martie 2018; *1938 – România, Polonia și sfârșitul „ordinii” de la Versailles în estul Europei*, la simpozionul internațional *Blížej siebie/Mai aproape unii de alții*, organizat de către Uniunea Polonezilor din România și Ambasada Republicii Polone la București, Suceava, 14–16 septembrie 2018; *Allies and adversaries. Britain and France's alliance policy in Eastern Europe at the end of the Great War*, la conferința internațională *Petites puissances et l'inégalité dans le système international/Small Powers and Inequality within the international system*, organizată sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO și a Federației Europene a Asociațiilor, Centrelor și Cluburilor pentru UNESCO, organizatori: Universitatea „Valahia” din Târgoviște, Centrul Cultural pentru UNESCO din Târgoviște, Universitatea „Sorbonne Nouvelle” – Paris 3, Asociația Română de Studii Baltice și Nordice și Centrul de cercetare și patrimoniu cultural „Grigore Gafencu” din Târgoviște, 29 septembrie 2018; *Twenty Years After: United Kingdom and the Baltic States in 1919 and 1939*, la *100 Years since Modern Independence and Unification in Baltic Sea Region and East-Central Europe*, Ninth International Conference on Baltic and Nordic Studies in Romania, organizată de către Asociația Română de Studii Baltice și Nordice și Universitatea „Valahia” din Târgoviște, 15–16 noiembrie 2018.

– Flavius Solomon, *„Pacea din Est”. Basarabia și Dobrogea în proiecțiile postbelice germane (1917–1918)*, la conferința internațională *Marea Unire a românilor (1918) – istorie și actualitate*, Facultatea de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 22–24 martie 2018; *World War I and the Genesis of the Radical Leftist Discourse in Romania*, la conferința internațională *World War I and Beyond: Human Tragedies, Social Challenges, Scientific and Cultural Responses*, Humboldt-Kolleg, București, 17–19 septembrie 2018.

– Cătălin Turliuc, *Memorie, istorie și identitate națională în context european*, la simpozionul internațional *Memorie istorică și spiritualitate românească*, Iași/Cahul/Ismail/Odessa, 25–30 octombrie 2018; *Geografie și tehnologie: repere ale primei conflagrații mondiale*, la simpozionul internațional *Dobrogea în contextul Primului Război Mondial*, Academia Oamenilor de Știință din România, Muzeul de Istorie națională și Arheologie Constanța, AFCN, Constanța, 26–28 octombrie 2018; *Autodeterminarea națională din perspective asociaționismului fraternalist la începutul secolului al XX-lea*, la conferința științifică internațională *Centenar Sfatul Țării*, Chișinău, 21 noiembrie 2018; *Abdicarea lui Alexandru Ioan Cuza în memoria socială a românilor*, la simpozionul internațional *Alexandru Ioan Cuza – abdicare și exil*, Complexul Național Muzeal „Moldova” Iași, Muzeul Unirii, 9–10 februarie 2018; *România la Conferința de la Paris (1919–1920). Rolul și contribuția lui Alexandru Vaida Voevod*, la conferința internațională *Marea Unire a românilor (1918) – istorie și actualitate*, Iași, 22–24 martie 2018; *Ideea națională românească în procesul modernizării țării*, la simpozionul *Dumitru Stăniloaie*, ediția a VI-a, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Mitropolia Moldovei și Bucovinei, Iași, 9 mai 2018; *Relațiile bilaterale româno-israeliene din perspectiva emigrării evreilor români în Israel*, la conferința *Punți între state. Israel – România*, Biblioteca Centrală Universitară București, 15 mai 2018; *Ion Inculeț în fața istoriei: o perspectivă contemporană*, la simpozionul

internațional *Ion C. Inculeț – ctitor de țară și de biserică bârnoveană*, Bârnova, județul Iași, 3–4 iunie 2018; *Centenarul Marii Uniri – rolul asociaționismului fraternal modern în realizarea României Întregite*, la simpozionul internațional *Unitatea națională a românilor în destinul lor istoric*, Iași, Palatul Culturii, 8 iunie 2018; *Romania, 100 Years from The Great Union. Milestones in its Historical Becoming*, la International Summer Courses Romania – Language and Civilization, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 6 iulie 2018; *Locul și rolul juriștilor români în realizarea Marii Uniri*, la masa rotundă *Baroul național român la 100 de ani de la Marea Unire*, Palatul Parlamentului, București, 21 septembrie 2018.

– Petronel Zahariuc, *Romanian Documents of the Archives of the Hagiorite Monastery of Zographou (A General Survey)*, la Research network dedicated to the history of the monastic economy, *Does monastic economy matter? Religious patterns of economic behavior*, Workshop II, Centre for Advanced Study, Sofia, Bulgaria, 10–11 noiembrie 2018 (în colaborare cu Ivan Biliarsky, Gheorghe Lazăr și Dimiter Peev); *Date despre câteva case din Iași (Adamachi, Bosie, Carp, Cerchez) desprinse din documente inedite (1750–1850)*, la simpozionul internațional *Monumentul. Tradiție și viitor*, Iași, 4–7 octombrie 2018; *Muntele Athos și Marea Unire*, la simpozionul internațional *Marea Unire a românilor – istorie și actualitate*, Iași, 22–24 martie 2018.

– Alexandru Zub, *Unitatea națională: de la idee la act*, la conferința internațională *Marea Unire a românilor (1918). Istorie și actualitate*, Iași, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, 22 martie 2018; *Temps et propension historique dans l'Europe au XXe siècle*, la seminarul internațional „Penser l'Europe”, *România – Europa, 1918–2018*, Academia Română, București, 21–22 septembrie 2018.

Totodată, în cadrul unor manifestări științifice internaționale, al unor stagii de documentare sau al schimburilor interacademice desfășurate în anul 2018, un număr de 11 cercetători de la Institutul de Istorie „A. D. Xenopol” au efectuat deplasări în Austria, Bulgaria, Elveția, Franța, Germania, Italia, Republica Moldova, Polonia, Federația Rusă, Statele Unite ale Americii. Aceste deplasări au facilitat completarea unor colecții de documente, investigații în arhive și biblioteci, documentări în vederea realizării și concretizării la un nivel științific ridicat a proiectelor de cercetare în care sunt implicați cercetătorii Institutului „A. D. Xenopol”.

Nu în ultimul rând, trebuie menționat faptul că cercetătorii Institutului au semnat 117 studii și articole științifice publicate în reviste din țară și străinătate.

De asemenea, patru dintre cercetători sunt îndrumători de doctorat – Alexandru Zub, Gheorghe Cliveti, Mihai-Ștefan Ceaușu, Flavius Solomon –, iar trei cercetători fac parte din Comisia Mixtă de Istorie Româno-Cehă.

Mai adăugăm, la final, faptul că șapte dintre cercetătorii Institutului au obținut în anul 2018 nouă premii, medalii, diplome, titluri și distincții, ceea ce demonstrează o dată în plus calitatea și performanța muncii de cercetare desfășurate în cadrul acestei instituții științifice.

*Mihai-Cristian Amăriuței**
*Bogdan-Alexandru Schipor***

* Asistent de cercetare științifică, Institutul de Istorie „A. D. Xenopol” al Academiei Române – Filiala Iași.

** Cercetător științific gradul II, Institutul de Istorie „A. D. Xenopol” al Academiei Române – Filiala Iași.